

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

Sygn. akt VI Ka 1236/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Jacek Matusik (spr.)

Sędziowie: SO Małgorzata Bańkowska

SO Aleksandra Mazurek

protokolant: p.o. protokolanta sądowego Renata Szczegot, protokolant sądowy Monika Oleksy

przy udziale prokuratora: Grzegorza Łaba

po rozpoznaniu dnia 12 maja 2017 r. w Warszawie

sprawy

K. K. (1) córki K. i H. z domu D. ur. (...) w W.

oskarżonej o przestępstwa z art. 229 § 1 kk

B. G. z domu G. córki T. i H. ur. (...) w W.

oskarżona o przestępstwa z art. 228 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżoną K. K. (1) i obrońców obu oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 31 maja 2016 r. sygn. akt IV K 34/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla rozstrzygnięcia: z punktów IV, V i VI dotyczące K. K. (1), z punktów X i XI dotyczące B. G. oraz z punktu XIII wydane w oparciu o art. 63 § 1 k.k.;

- oskarżoną K. K. (1) uniewinnia od popełnienia czynu przypisanego jej w punkcie II części dyspozytywnej (punkt 2 komparycji),

- oskarżoną B. G. uniewinnia od popełnienia czynu przypisanego jej w punkcie VIII części dyspozytywnej (punkt 5 komparycji),

- co do czynów przypisanych oskarżonej K. K. (1) w punktach I i III części dyspozytywnej ustala, że wręczenie korzyści majątkowej nastąpiło nie w zamian, a w związku z wydaniem decyzji administracyjnej oraz że w zakresie czynu przypisanego w punkcie III części dyspozytywnej wartość wręczonej korzyści majątkowej wynosiła 2.000 zł.,

- co do czynów przypisanych oskarżonej B. G. w punktach VII i IX części dyspozytywnej ustala, że przyjęcie korzyści majątkowej nastąpiło nie w zamian, a w związku z wydaniem decyzji administracyjnej oraz że w zakresie czynu przypisanego w punkcie IX części dyspozytywnej wartość przyjętej korzyści majątkowej wynosiła 2.000 zł.,

- wysokość korzyści majątkowej, której przepadek orzeczono wobec B. G. w punkcie XII, ustala na 4.000 (cztery tysiące) złotych;

- wysokość stawek dziennych grzywny orzeczonej wobec B. G. w punktach VII i IX części dyspozytywnej obniża do 30 (trzydziestu) złotych;

2. w pozostałej części tenże wyrok utrzymuje w mocy;

3. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczone w punktach I i III części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, kary pozbawienia wolności łączy i wymierza oskarżonej K. K. (1) karę łączną roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., warunkowo zawiesza na okres próby 5 (pięciu) lat i na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierza oskarżonej K. K. (1) karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 (dziesięć) złotych;

4. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczone w punktach VII i IX części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, kary łączy i wymierza oskarżonej B. G. karę łączną roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 30 (trzydzieści) złotych;

5. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., wykonanie kary łącznej roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec B. G. w punkcie 4, warunkowo zawiesza na okres próby 5 (pięciu) lat;

6. na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w punkcie 3 kary grzywny zalicza K. K. (1) okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 28.06.2007r. do dnia 29.06.2007r., a na poczet orzeczonej w punkcie 4 kary łącznej grzywny zalicza B. G. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 17.07.2007r. do dnia 19.07.2007r.

7. zwalnia obie oskarżone od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie w częściach na nie przypadających, obciążając wydatkami tego postępowania w całości Skarb Państwa.

SSO Jacek Matusik SSO Małgorzata Bańkowska SSO Aleksandra Mazurek

Sygn. akt VI Ka 1236/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie z dnia 31 maja 2016 roku, sygn. akt IV K 34/16, K. K. (1) została skazana za popełnienie trzech czynów z art. 229§ 1 k.k. polegających na udzieleniu korzyści majątkowych B. G., pełniącej funkcję publiczną – lekarza orzecznika w zamian za wydanie decyzji administracyjnych w przedmiocie przyznania konkretnym osobom uprawnień rentowych z tytułu ich częściowej niezdolności do pracy. **B. G.** została skazana za popełnienie trzech czynów z art. 228§ 1 k.k. polegających na tym, iż pełniąc funkcję publiczną – lekarza orzecznika, przyjęła od K. K. (1) korzyść majątkową w zamian za wydanie decyzji administracyjnych w przedmiocie przyznania konkretnym osobom uprawnień rentowych z tytułu ich częściowej niezdolności do pracy.

Apelację do powyższego wyroku złożyli: oskarżona K. K. (1), jej obrońca oraz obrońca oskarżonej B. G..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku potwierdziła zasadność zarzutów apelacji w zakresie przypisanego K. K. (1) czynu z punktu 2 komparycji zaskarżonego wyroku oraz przypisanego B. G. czynu z punktu 5 komparycji wyroku. W pozostałej części zarzuty apelacji nie zasługiwały na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zważyć należy, że Sąd Okręgowy podziela pogląd prawny Sądu Rejonowego odnoszący się do ustawowych znamion czynów z art. 228 § 1 k.k. oraz art. 229 § 1 k.k., a w szczególności w zakresie realizacji znamion strony przedmiotowej tych przestępstw, czyli przyjęcia korzyści majątkowej „w związku z pełnieniem przez sprawcę funkcji publicznej”. W związku ze szczegółowym omówieniem tych kwestii przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, Sąd Odwoławczy nie widzi potrzeby powtarzania, zawartej tam – ze wszech miar słusznej – argumentacji, którą w pełni podziela.

Przechodząc do okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy, że zasadniczym dowodem na podstawie którego sformułowano zarzuty aktu oskarżenia w stosunku do oskarżonych są wyjaśnienia samej oskarżonej K. K. (1). Mimo, iż rację mają obrońcy oskarżonych, że wyjaśnienia K. K. (1) nie są konsekwentne i jednoznaczne w niektórych kwestiach, to zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, że wyjaśnienia te nie są jedynym dowodem winy obu oskarżonych. Wersja wydarzeń przedstawiona przez K. K. (1) (w zakresie dotyczącym czynów opisanych w punktach 1, 3, 4 i 6 komparycji zaskarżonego wyroku) została, bowiem wsparta innymi dowodami osobowymi w postaci wyjaśnień B. G. oraz zeznań B. N. (1), jak również pośrednio treścią rozmów telefonicznych (akta niejwne), z których to dowodów ocenianych łącznie, w sposób bezsprzeczny wynika, że K. K. (1) podejmowała działania w pośredniczeniu przekazywania korzyści majątkowych lekarzom orzecznikom ZUS, czemu de facto oskarżona nigdy nie zaprzeczyła. Okoliczności sprawy pozwalają zatem jednoznacznie stwierdzić, że sprawstwo oskarżonej K. K. (1) w zakresie czynów z punktu 1 i 3 komparycji wyroku Sądu I instancji, a oskarżonej B. G. w zakresie czynów z punktu 4 i 6 komparycji wyroku Sądu I instancji, nie budzi żadnych wątpliwości.

Zupełnie inaczej jednak ocenić należy materiał dowodowy w zakresie czynów opisanych w punktach: 2 (co do oskarżonej K.) i 5 (co do oskarżonej G.).

Wyjaśnienia K. K. (1) odnoszące się do pierwszego wręczenia korzyści majątkowej B. G. w imieniu B. N. (1), co miało mieć miejsce w okresie od września 2003 roku do 9 października 2003 roku, w ocenie Sądu Okręgowego nie stanowią wystarczającej podstawy, do ustalenia że oskarżone popełniły zarzucane im przestępstwa, o których mowa wyżej. Wyjaśnienia oskarżonej w zakresie owego czynu, mimo, iż bardzo szczegółowe nie znajdują, bowiem potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Zauważyć bowiem należy, że oskarżona K. wyjaśniła, iż pod koniec 2002 roku zaproponowała swojemu znajomemu A. R. (1) pomoc w staraniu się o rentę dla jego konkubiny B. N. (1). W tym celu oskarżona udać się miała do doktora P., który wyraził zgodę na pomoc przy otrzymaniu renty, co miał kosztować 2.000 złotych. Doktor P. miał przy oskarżonej wykonać telefon do doktor B. G. i przekazać jej informację o sprawie. A. R. (1) miał przekazać oskarżonej kwotę 2.000 złotych w pewien wtorek przy M., które to pieniądze następnie tego samego dnia K. K. (1) przekazała B. G. w przychodni na ul. (...) w W.. Przekazanie pieniędzy nastąpić miało na korytarzu, a oskarżona miała się powołać na znajomość z doktorem P.. O przyznaniu renty B. N. (1) oskarżona miała się dowiedzieć albo od B. N. (1), albo od A. R. (1). Według relacji oskarżonej, doktor P. miał umrzeć w 2002 roku bądź 2003 roku. Zdarzenie o jakim wyjaśniała K. K. (1) nie mogło mieć jednakże miejsca w kontekście przypisanego jej zarzutu z punktu 2 komparycji wyroku, a z punktu 5 w stosunku do B. G.. Pierwszą przesłanką przemawiającą za odmówieniem wiary wyjaśnieniom oskarżonej w powyższym zakresie jest fakt, że doktor P. owszem zmarł, ale w dniu 22 listopada 2000 roku (k.1214). Zatem nie mógł on uczestniczyć w rozmowie z doktor B. G. odnośnie do przyznania renty B. N. (1) w 2002 roku. Kolejnym argumentem jest okoliczność, że A. R. (1), który rzekomo miał przekazać pieniądze oskarżonej K. od 4 kwietnia 2002 roku do 15 marca 2004 roku przebywał w warunkach izolacji penitencjarnej. Trudno zatem byłoby mu uczestniczyć w zdarzeniu o jakim wyjaśniała oskarżona. Świadek B. N. (1) nie potrafiła konkretnie umiejscowić w czasie przekazywania pieniędzy oskarżonej K., ani podać szczegółów ich współpracy. Wyjaśnienia K. K. (1) w powyższym zakresie nie znalazły zatem potwierdzenia w innych dowodach. Wydawać by się mogło, że pierwsze, tak szczegółowe wyjaśnienia winny być najbardziej miarodajne, niemniej jednak z uwagi na powyższe czynniki, śmierć dr P. w 2000 roku oraz przebywanie A. R. (1) w Zakładzie Karnym, wyjaśnień oskarżonej nie sposób uznać za wiarygodne. Co prawda w swoich późniejszych wyjaśnieniach oskarżona podejmowała próby sprostowania pierwotnej wersji wydarzeń, to uznać je należy za wysoce nieudolne, a tym samym niewiarygodne. Wyjaśnienia oskarżonej K. K. (1) nie zostały również potwierdzone przez współoskarżoną B. G., która nie dość, że nie przyznawała się do owego czynu, to jeszcze w żadnych ze swoich wyjaśnień nie odnosiła się do owego zdarzenia,

tłumacząc to niepamięcią. Nie można co prawda wykluczyć, że K. K. (1) wyjaśniała o innym zdarzeniu, które nie zostało objęte aktem oskarżenia, zwłaszcza, że przyznanie pierwszej renty B. N. (1) de facto przez oskarżoną B. G. miało miejsce w listopadzie 2000 roku, to okoliczność ta nie mogła jednak doprowadzić skazania oskarżonych za ten czyn, albowiem stanowiłoby to w sposób oczywisty, wyjście po za granice oskarżenia. W związku z powyższym stwierdzić należało, że zgromadzony materiał dowodowy, w omawianym zakresie nie pozwalał na uznanie winy oskarżonych. Okoliczności te skutkować musiały zatem uniewinnieniem oskarżonych w części dotyczącej zarzutów opisanych w punktach 2 i 5 komparycji zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do pozostałych czynów przypisywanych oskarżonej K. K. (1) stwierdzić należy, że jej wina i sprawstwo nie budzą żadnych wątpliwości. Zgromadzone dowody pozwalają, bowiem bezsprzecznie uznać, że oskarżona K. K. (1) przekazała B. G. pełniącej wówczas funkcję lekarza orzecznika, korzyść majątkową w postaci pieniędzy w kwocie 2.000 złotych w związku z wydaniem decyzji administracyjnej przyznania W. K. uprawnień rentowych z tytułu jego częściowej niezdolności do pracy w okresie od maja 2001 roku do maja 2003 roku. Oskarżona mimo niespójnych wyjaśnień przyznała się do przekazania B. G. korzyści majątkowej. K. K. (1) przedstawiała odmienne wersje jedynie w zakresie wiedzy i uczestnictwa jej męża W. K. w inkryminowanym zdarzeniu. Sąd Rejonowy prawidłowo stwierdził, że okoliczność ta była spowodowana toczącym się równolegle postępowaniem karnym w stosunku do męża oskarżonej oraz przyjętą przez oskarżoną linią obrony. W. K. został prawomocnym wyrokiem uniewinniony od przypisywanego mu czyn wręczenia korzyści majątkowej B. G. w związku z wydaniem decyzji administracyjnej przyznania mu uprawnień rentowych z tytułu jego częściowej niezdolności do pracy. Okoliczność ta w zestawieniu z zeznaniami świadka złożonymi w niniejszym postępowaniu jurysdykcyjnym potwierdziły jedną z wersji oskarżonej, iż W. K. w zdarzeniu przekazania korzyści majątkowej faktycznie nie uczestniczył, niemniej jednak do wręczenia korzyści majątkowej przez oskarżoną K. doszło. Wyjaśnieniom oskarżonej w których przyznała się do owego czynu nie sposób odmówić wiarygodności również z uwagi ich korelację z wyjaśnieniami oskarżonej B. G., która potwierdziła otrzymanie pewnej kwoty pieniężnej w ramach wdzięczności za przyznanie renty W. K.. Materiał dowodowy nie pozwala zatem nie przyjęcie innego stanu faktycznego, niż ten ustalony przez Sąd I instancji.

Sąd Rejonowy trafnie, co do faktu iż zdarzenie takie miało miejsce, obdarzył wiarą wyjaśnienia oskarżonej K. w kwestii wręczenia korzyści majątkowej B. G. w zamian za przyznanie renty B. N. (1) za okres od października 2005 roku do listopada 2008 roku. Wyjaśnienia oskarżonej są w tej kwestii konsekwentne i jednoznaczne, a co najważniejsze zostały potwierdzone zeznaniami B. N. (1) oraz wyjaśnieniami oskarżonej B. G.. Sąd Okręgowy, za Sądem I instancji, nie znalazł żadnych przesłanek do odmówienia wiarygodności owym wyjaśnieniom, uznając tym samym sprawstwo i winę w zakresie przypisywanego oskarżonej K. czynu za bezsprzeczne.

Odnosząc się z kolei do pozostałych zarzutów stawianych B. G., na wstępie wskazać należy, że istotnie, jak podnosi to obrońca tejże oskarżonej, gdyby wyjaśnienia K. K. (1) miały być jedyną podstawą ustalenia winy oskarżonej G., to z uwagi na jego mankamenty (o których mowa była wyżej i na które wskazuje obrońca w apelacji) byłby to materiał niewystarczający do przypisania B. G. popełnienia czynów jej zarzucanych, jednakże zestawienie owych wyjaśnień z wyjaśnieniami oskarżonej G. pozwalają na stwierdzenie, że oskarżona ta z całą pewnością, dopuściła się popełnienia przestępstw opisanych w punktach 4 i 6 komparycji zaskarżonego wyroku.

Jeżeli chodzi o wartość wyjaśnień oskarżonej B. G., to przyznać należy rację obrońcy oskarżonej, że jej pierwsze wyjaśnienia budzą poważne wątpliwości z uwagi na fakt, iż mogły być składane w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi oskarżonej. W związku z tym Sąd Okręgowy uznał, że wyjaśnienia te nie mogą stanowić podstawy do ustalenia stanu faktycznego. Zasadnym zatem było ich pominięcie przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy. Odmienne jednak przedstawia się sytuacja w zakresie pozostałych wyjaśnień złożonych przez oskarżoną. Drugie wyjaśnienia B. G. złożyła już po konsultacji ze swoim obrońcą i w jego obecności, co wprost wynika z treści protokołu przesłuchania jej w charakterze podejrzanej. Wartość dowodowa owych wyjaśnień nie może zatem budzić żadnych wątpliwości, zwłaszcza, że trudno przypuszczać, by obecny przy przesłuchaniu obrońca, nie zareagował na niewłaściwe postępowanie prowadzącego przesłuchanie. Oskarżona składając wówczas wyjaśnienia, de facto potwierdziła fakt popełnienia przez siebie czynów, o których mowa. Odnośnie czynu z punktu 4, tj. przyjęcia korzyści majątkowej w związku z wydaniem decyzji administracyjnej w przedmiocie przyznania W. K. uprawnień rentowych, oskarżona wprost podała: „przyznając

się do przyjęcia pieniędzy od K. K. (1), które stanowiły wdzięczność za przyznanie renty jej mężowi W. K.” (k.837). Powyższe wyjaśnienia B. G. są zaprzeczeniem twierdzeniom obrońcy, iż poza wyjaśnieniami K. K. (1) brak jest jakiegokolwiek dowodu na winę B. G., co zdaje się pominął w swych rozważaniach autor apelacji. Zmiana wersji K. K. (1) w zakresie obciążenia swoimi wyjaśnieniami męża W. K. nie mogła mieć wpływu na przypisanie winy B. G., albowiem każda z oskarżonych przyznała się do popełniania zarzucanego jej czynu, a przedstawione przez nie wersje, uznane za wiarygodne, tworzą logiczną całość. Oskarżona nie zaprzeczyła w późniejszym postępowaniu owym wyjaśnieniom, a nadto potwierdzała je w toku całego postępowania przygotowawczego oraz jurysdykcyjnego. Uznanie oskarżonej B. G. za winnej zarzucanego jej czynu opisanego w punkcie 4 komparycji wyroku, jest zatem jak najbardziej słuszne i logiczne.

Dalej wskazać należy, że ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy w zakresie czynu popełnionego przez oskarżoną w okresie od września 2005 roku do dnia 25 listopada 2005 roku polegającego na przyjęciu korzyści majątkowej w postaci pieniędzy w kwocie 4.500 złotych w związku z wydaniem decyzji administracyjnej w przedmiocie przyznania B. N. (1) uprawnień rentowych z tytułu częściowej niezdolności do pracy, są częściowo prawidłowe. Wina B. G. w zakresie popełnienia owego czynu nie budzi, zdaniem Sądu Okręgowego, żadnych wątpliwości. Oskarżona składając wyjaśnienia podawała bowiem, iż: „przyznaję się, że w formie pożyczki wzięłam od pani K. 2.000 złotych”. Wyjaśniając dalej oznajmiła: „Pani K. poprosiła mnie o zapoznanie się z dokumentacją lekarską pani N., prosiła mnie jeszcze abym przekazała jej ostateczny wynik badania orzeczniczego w ZUS-ie” (k.837). Oskarżona K. wyjaśniła zaś, że z ponowną prośbą o uzyskanie renty dla N. zwrócił się do niej znowu A. R. (1), wówczas oskarżona udała się bezpośrednio do B. G., która zażądała kwoty 4.500 złotych w zamian za załatwienie renty. Pieniądze miały być przekazane partiami. Świadek B. N. (1) zeznała, że do przekazania pieniędzy K. K. (1) doszło dwukrotnie, raz przekazywała je osobiście, a raz za pośrednictwem A. R. (1). Świadek nie potrafiła jednakże wskazać konkretnych dat, kiedy do owych zdarzeń doszło. Oskarżona K. po otrzymaniu pieniędzy, przekazała je B. G., w skutek czego B. N. (1) otrzymała rentę. Przyjęcie korzyści majątkowej przez oskarżoną B. G. jest zatem bezspeczne. Na winę oskarżonej nie może mieć wpływu okoliczność, iż B. G. przyznała się do przyjęcia pożyczki, nie zaś korzyści majątkowej, jak to podnosi skarżący. Podkreślenia bowiem wymaga, że korzyścią majątkową jest każde dobro zaspokajające określoną potrzebę, którego wartość da się wyrazić w pieniądzu, jest to wzrost majątku osoby, która taką korzyść otrzymała. Korzyścią majątkową może być zatem zarówno pożyczka, jak i np. darowizna, czy cesja wierzytelności. Nie sposób zapomnieć, że przedmiotowa „pożyczka” została udzielona B. G. w związku z pełnieniem przez nią funkcji lekarza orzecznika zatrudnionego w oddziale ZUS, gdyby bowiem oskarżona nie pełniła takiej funkcji, wysoce wątpliwe jest, aby jakakolwiek „pożyczka” od K. K. (1) została jej udzielona. Ponadto, jak wyjaśniła sama oskarżona, mimo, iż owa rzekoma pożyczka została jej udzielona w 2005 roku, to jej spłata dokonana została dopiero po kilku latach i była spowodowana toczącym się postępowaniem karnym. Nadto, odnosząc się do wyjaśnień oskarżonej K., nawet gdyby przyjąć za wiarygodne jej wyjaśnienia, że jest ona osobą bardzo pomocną, to, mimo, jej ówczesnych zarobków, dyskusyjne jest, czy na spłatę pożyczki czekałaby aż kilka lat. Skoro oskarżone nie utrzymywały kontaktów towarzyskich to przekazanie środków finansowych w formie pożyczki również budzi wątpliwości. Abstrahując od powyższego stwierdzić należy, że niewątpliwie B. G. przyjęła korzyść majątkową w związku z pełnieniem swojej funkcji, a stwierdzenie, iż nastąpiło to w formie pożyczki jest jedynie przyjętą przez nią linią obrony, która zapewnić jej miała uniewinnienie w zakresie przypisywanego jej czynu. W realiach przedmiotowej sprawy, uznanie B. G. za winnej powyższego czynu jest, w ocenie Sądu Odwoławczego, uzasadnione i znajduje oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym.

Jak powyżej wskazał Sąd Odwoławczy, ustalenia Sądu Rejonowego w zakresie czynu z punktu 6 komparycji wyroku są jedynie częściowo prawidłowe. W ocenie Sądu Odwoławczego nieprawidłowe było przyjęcie przez Sąd I instancji, że B. G. przyjęła korzyść majątkową w wysokości 4.500 złotych. Zestawienie ze sobą wyjaśnień oskarżonych ukazuje pewne nieścisłości, co do otrzymanej i przekazanej kwoty. Oskarżona G. podała, że przyjęła od K. K. (1) kwotę w wysokości 2.000 złotych, zaś sama oskarżona K. podawała, że G. zażądała kwoty 4.5000 złotych. W ocenie Sądu Okręgowego w tym zakresie, na wiarę zasługują twierdzenia oskarżonej G., mając w szczególności na względzie, że wcześniejsza otrzymana przez B. G. korzyść majątkowa również wynosiła 2.000 złotych. Jednocześnie nie można wykluczyć, a wręcz jest to wysoce prawdopodobne, że K. K. (1) wzięła od B. N. (1) większą kwotę, niż ta która faktycznie została przekazana B. G., pobierając swego rodzaju prowizję za pośrednictwo w załatwieniu sprawy. Na taka możliwość

wskazywali zresztą, w rozmowach między sobą B. N. (1) i A. R. (1). Jest przy tym oczywiste, biorąc pod uwagę zwłaszcza warunki osobiste A. R. (1), który wyłożył pieniądze na „załatwienie” renty, że K. K. (1) nie chciała przyznać się do wzięcia dla siebie części otrzymanych pieniędzy, gdyż mogłaby narazić się, po za odpowiedzialnością karną za przypisany jej czyn, również na odwet ze strony A. R. (1), który co wynika z akt sprawy nie stroni od używania przemocy wobec osób, które uznaje za swoich dłużników.

W związku z powyższym, Sąd Odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok i przyjął, że wartość korzyści majątkowej wręczonej przez K. K. (1), a przyjętej przez B. G. wynosiła 2.000 złotych.

Dodatkowo Sąd Odwoławczy doszedł do wniosku, że opisy czynów przypisanych oskarżonym są nieprecyzyjne, a stwierdzenie „w zamian za” budzić może wątpliwości, co do tego jak należy je rozumieć. Uwzględniając więc, że jak już zostało to wspomniane na początku niniejszych rozważań, Sąd Odwoławczy podziela stanowisku Sądu I instancji w zakresie prawnych rozważań pojęcia „w związku z pełnieniem funkcji”, w związku z tym, że B. G. była zatrudniona w ZUS-ie jako lekarz orzecznik, ale żadnych decyzji nie wydawała w przedmiocie przyznawania rent, a korzyści majątkowe przyjmowała jedynie w związku z pełnioną funkcją, zasadnym jawiła się modyfikacja opisów czynów przypisanych oskarżonym. Sąd Odwoławczy zmienił wobec tego zaskarżony wyrok w ten sposób, że co do czynów przypisanych oskarżonej K. K. (1) w punktach I i III części dyspozytywnej ustalił, że wręczenie korzyści majątkowej nastąpiło nie „w zamian”, a „w związku” z wydaniem decyzji administracyjnej oraz że w zakresie czynu przypisanego w punkcie III części dyspozytywnej wartość wręczonej korzyści majątkowej wynosiła 2.000 zł., co do czynów przypisanych oskarżonej B. G. w punktach VII i IX części dyspozytywnej ustala, że przyjęcie korzyści majątkowej nastąpiło nie „w zamian”, a „w związku” z wydaniem decyzji administracyjnej oraz że w zakresie czynu przypisanego w punkcie IX części dyspozytywnej wartość przyjętej korzyści majątkowej wynosiła 2.000 zł.

Na koniec rozważań odnieść się również należy do orzeczonych w stosunku do oskarżonych kar. W realiach przedmiotowej sprawy nie sposób je uznać za rażąco niewspółmierne. Orzeczone kary są wyważone i sprawiedliwe. Popelnione przez oskarżone czyny charakteryzują się bardzo dużą społeczną szkodliwością czynów. Sąd Rejonowy prawidłowo uwzględnił zarówno przesłanki łagodzące i obciążające. Sąd Okręgowy nie znalazł innych przesłanek łagodzących, których by nie uwzględnił Sąd I instancji, a które mogłyby przemawiać za złagodzeniem orzeczonych kar w stosunku do oskarżonych.

W swojej osobistej apelacji K. K. (1) stwierdziła, że w przedmiotowej sprawie, w stosunku do jej osoby sąd winien zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary o jakim mowa art. 60§ 3 k.k. Ze stanowiskiem oskarżonej nie sposób się jednakże zgodzić. W judykaturze utarty jest pogląd, że oskarżony wobec którego ma być obligatoryjnie orzeczona kara z nadzwyczajnym złagodzeniem (art. 60 § 3 k.k.), musi przyznawać się do sprawstwa i zawinienia, w wyjaśnieniach podać wszystkie znane mu informacje dotyczące własnego zachowania oraz zachowania osób współdziałających i mają to być wszystkie znane mu "istotne" okoliczności popełnienia przestępstwa, a składane wyjaśnienia muszą być zgodne z rzeczywistością, szczerze i konsekwentne. Przez "istotne okoliczności" należy rozumieć takie informacje, które umożliwiają postawienie zarzutów konkretnym osobom i mogą się przyczynić do pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej (vide, wyrok SA w Krakowie z dnia 23 sierpnia 2016r., II AKa 142/16). Zważyć należy, że wyjaśnienia oskarżonej nie zostały w całości uznane za konsekwentne i wiarygodne. Oskarżona wyjaśniała o zdarzeniach, które nie mogły mieć miejsca (jak to miało miejsce odnośnie do zarzutu z punktu 2 aktu oskarżenia dot. K. i 5 dot. G.). K. K. (1) próbowała również umniejszyć swoją rolę w popełnieniu jednego z przypisywanego jej czynu (swoimi wyjaśnieniami obciążała męża). Nie wyjawiała również żadnych informacji, których nie mogłyby samodzielnie pozyskać organy ścigania. Te wszystkie wskazane powyżej okoliczności nie pozwalały za obligatoryjnym złagodzeniem orzeczonej kary, a tym samym brak przesłanek do uwzględnienia wniosku oskarżonej.

Niezasadny okazał się również wniosek oskarżonej o stwierdzenie, że czyny przez nią popełnione zaliczyć należy do wypadku mniejszej wagi. Zwrócić należy uwagę, że kwalifikacja przypadku mniejszej wagi nie wynika jedynie z wartości kwot pieniędzy będących przedmiotem czynności wykonawczych przestępstwa, ale i z reszty okoliczności, świadczących o stopniu winy sprawcy. K. K. (1) wręczała korzyść majątkową osobie w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznej. Mimo, iż przekazywane przez nią kwoty stanowiące korzyści majątkowe nie były duże, to stopień

winy K. K. (1) uznać już należy za znaczny. Jej rola polegała na nawiązywaniu kontaktu z lekarzami orzecznikami ZUS oraz przekazywanie korzyści majątkowych w celu wydania pozytywnych decyzji administracyjnych w stosunku do konkretnych osób. Pamiętać również należy, że skutkiem postępowań K. K. (1) oraz B. G. było uszczuplenie majątku Skarbu Państwa, w związku z wydawaniem bezpodstawnych decyzji administracyjnych o przyznawaniu renty. Warunki sprawy nie pozwalają zatem na stwierdzenie, że czyny jakich dopuściła się oskarżona K. K. (1) zakwalifikować można jako wypadek mniejszej wagi.

Z uwagi na uniewinnienie oskarżonych w zakresie jednego czynu, koniecznym stało się uchylene rozstrzygnięcia z punktów IV, V i VI dotyczące K. K. (1), z punktów X i XI dotyczące B. G. oraz z punktu XIII wydane w oparciu o art. 63 § 1 k.k. Sąd na nowo na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczone w punktach I i III części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył oskarżonej K. K. (1) karę łączną roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., warunkowo zawiesił na okres próby 5 (pięciu) lat i na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył oskarżonej K. K. (1) karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 (dziesięć) złotych. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczone w punktach VII i IX części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, kary połączył i wymierzył oskarżonej B. G. karę łączną roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 30 (trzydzieści) złotych. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., wykonanie kary łącznej roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec B. G. w punkcie 4, warunkowo zawieszono na okres próby 5 (pięciu) lat. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w punkcie 3 kary grzywny zaliczono K. K. (1) okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 28.06.2007r. do dnia 29.06.2007r., a na poczet orzeczonej w punkcie 4 kary łącznej grzywny zaliczono B. G. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 17.07.2007r. do dnia 19.07.2007r.

Sąd Okręgowy dokonał również zmiany w wysokości korzyści majątkowej, której przepadek orzeczono wobec B. G. w punkcie XII i ustalił ją na 4.000 (cztery tysiące) złotych, zaś wysokość stawek dziennych grzywny orzeczonej wobec B. G. w punktach VII i IX części dyspozytywnej obniżył do 30 (trzydziestu) złotych. W pozostałej części tenże wyrok utrzymał w mocy. Zwolniono obie oskarżone od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie w częściach na nie przypadających, obciążając wydatkami tego postępowania w całości Skarb Państwa.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji wyroku.

SSO Jacek Matusik SSO Małgorzata Bańkowska SSO Aleksandra Mazurek